

Cand.scient. Helle Soll-Johanning:

Luftforureningens betydning for kræft og andre luftvejssygdomme i to erhvervsgrupper, der på grund af deres arbejde er udsat for luftforurening

Ph.d.-afhandlingen består af fire artikler og en sammenfatning. Undersøgelsen er udført i afdeling for epidemiologi og arbejdsmiljøovervågning på Arbejdsmiljøinstituttet.

Formålet var at beskrive en eventuel sammenhæng mellem erhvervsmæssig eksponering for luftforurening og udvikling af luftvejssygdomme. Undersøgelsen omfattede 18.174 buschauffører og 17.233 postbude med daglig beskæftigelse i det storkøbenhavnske område.

Kobling til Cancerregisteret viste, at sammenlignet med den danske normalbefolkning, havde buschaufførerne en øget forekomst af lunge- og blærekræft på hhv. 60% og 40%, hvorimod postbudene stort set havde samme risiko for disse kræfttyper som den københavnske befolkning. En *nested case*-kontrolundersøgelse blandt buschaufførerne af 237 lunge- og blærekræftpatienter og 606 kontrolpersoner viste, at rygeprævalensen var markant højere blandt buschauffører end blandt den københavnske befolkning generelt, og at der ikke var nogen positiv sammenhæng mellem et eksponeringsindeks baseret på den busrute som chaufføren oftest havde kørt og risiko for hverken lunge- eller blærekræft.

Kobling til Erhvervs- og Hospitaliseringsregisteret viste, at buschaufførerne havde en øget forekomst af ikkemaligne luftvejssygdomme, mens postbudene havde en forekomst som forventet sammenlignet med den danske erhvervsaktive befolkning.

Samlet konkluderes, at den luftforurening, som københavnske buschauffører og postbude er udsatte for pga. deres erhverv, ikke medfører en målbar øget risiko for luftforureningsrelateret kræft og andre luftvejssygdomme.

Forf.s adresse: Søbredden 3, 2820 Gentofte.

E-mail: hsj@ami.dk

Forsvaret finder sted den 4. april 2003, kl. 14.00, i Auditoriet på Arbejdsmiljøinstituttet, Lersø Parkallé 105, 2100 København Ø.

Bedømmere: cand.scient. *Herman Autrup, Jesper Bælum* og *Finn Gynelberg*.
Vejledere: *Jørgen H. Olsen* og *civ.ing. Elsa Bach*.

Karen Reinhold Wøjdemann:

Screening for Down's Syndrome in the first trimester

A prospective study of 9,941 women

Ph.d.-afhandlingen blev udarbejdet under min ansættelse på Gynækologisk Obstetrisk Afdeling, H:S Hvidovre Hospital, i perioden 1998-2002, i samarbejde med H:S Rigshospitalet, H:S Frederiksberg Hospital og Statens Serum Institut.

Formålet med studiet var at evaluere første trimester-screening for Down's Syndrome (DS) i et prospektivt studie af 9.941 lavrisikokvinder vha. forskellige screeningsstrategier, som inkluderer ultralyd og biokemiske markører.

Ultralydsmarkøren Nuchal Translucency, på dansk ofte kaldet nakkefold blev målt i uge 10+3 til 13+6 hos 8.622 singleton gravide. To biokemiske markører, free β Chorionic Go-

nadotropin og Pregnancy Associated Plasma Protein-A blev analyseret hos 6.441 af disse. Detektionsraten for DS i nakkefoldsscreeningen var 75% for en falsk positiv rate på 1,9%. Hvis man screenede vha. de to biokemiske markører (double-testen) fik vi en detektionsrate på 73% for en falsk positiv rate på 8,8%, mens vi ved en kombination af alle tre markører (kombineret test) opnåede en detektionsrate på 91% for en falsk positiv rate på 2,1%. Disse resultater viser, at en kombineret screening for DS er bedre end tidligere screeningsstrategier, især pga. den lave falsk positive rate. Den lave falsk positiv rate kan til dels forklares ud fra den kvalitetssikring vi etablerede i nakkefoldsscreeningen.

Hvis man vælger at tilbyde den kombinerede test til alle gravide danske kvinder, ville den invasive rate i Danmark sandsynligvis falde til under 5% sammenlignet med de nuværende 11-12%, mens detektionsraten for DS næsten ville doubles.

I studiet fandt vi desuden, at en kombination af fundene ved en første trimesterultralydsskanning og en maternel blodprøve vil påvise størstedelen af andre autosomt kromosomsyge fostre.

Forf.s adresse: *Karen Wøjdemann*, Rosenholms Allé 6, DK-2500 Valby.

E-mail: mwojde@dadlnet.dk

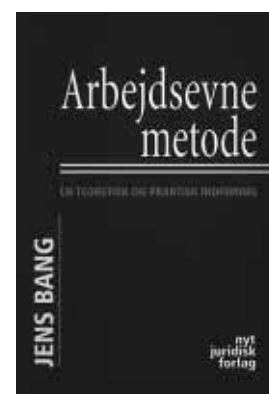
Forsvaret finder sted den 4. april 2003, kl. 14.00, Auditorium 3 og 4, H:S Hvidovre Hospital.

Opponent: *Carsten Lenstrup, Niels Uldbjerg* og *Connie Jørgensen*.

Vejledere: *Ann Tabor* og *Michael Christiansen*.

BOGANMELDELSER

Redaktør: *Merete Nordentoft*

Bang J. Arbejdsevne metode. En teoretisk og praktisk indføring

Med virkning fra den 1. januar 2003 er der kommet nye regler for kommunens sagsbehandling i sager om revalidering, fleksjob og førtidspension. Reglerne sætter fokus på den pågældendes arbejdsevne, dvs. evnen til at klare et job. Hvor det tidligere begreb erhvervsevne fokuserede på begrænsninger, er identifikation og udvikling af borgerens ressourcer i forhold til arbejdsmarkedet helt centralt, når arbejdsevnen skal vurderes.